

Adı Soyadı: Sınıfı: Tarih:/...../2026-2027

1. Din ve bilimin alanları

Din ile bilimin ilgi alanları karşılaştırılmaktadır. İkisinin temel yöneliminin farkı sorulmaktadır. Buna göre aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Bilim gözlenebilir olanı açıklar, din varlığa anlam ve değer kazandırır
- B) İkisi de yalnız deney yapar
- C) İkisi de yalnız inanç konularıyla ilgilenir
- D) Bilim yalnız geçmiş, din yalnız geleceği inceler
- E) İkisinin de yöntemi tümüyle aynıdır

2. İlim öğrenmeye verilen değer

İslam kültüründe bilgi edinmeye büyük değer verildiği belirtilmektedir. Bu değerın göstergesi aranmaktadır. Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu değeri yansıtır?

- A) Ticaretin yasaklanması
- B) Okuma, düşünme ve araştırmaya çağıran bir anlayışın benimsenmesi
- C) Seyahatin engellenmesi
- D) Yazının kullanılmaması
- E) Kitapların çoğaltılmaması

3. Beytü'l-Hikme

Abbasîler döneminde Bağdat'ta kurulan bir kurum çeviri ve araştırma çalışmalarının merkezi olmuştur. Bu kurumun işlevi sorulmaktadır. Buna göre Beytü'l-Hikme ne yapmıştır?

- A) Yalnız askerî eğitim vermiştir
- B) Yalnız ticaret yapmıştır
- C) Farklı dillerdeki bilim eserlerini çevirip araştırma yürütmüştür
- D) Yalnız vergi toplamıştır
- E) Yalnız cami olarak kullanılmıştır

4. Medrese

İslam dünyasında yükseköğretimi üstlenen kurumlar bulunmaktadır. Bu kurumun adı aranmaktadır. Buna göre kurum hangisidir?

- A) Kervansaray
- B) Bedesten
- C) Tekke
- D) Medrese
- E) Han

5. **Dârüşşifâ**

Selçuklu ve Osmanlı dönemlerinde hastaların tedavi edildiği ve hekim yetiştirilen yapılar bulunmaktadır. Bu yapıların adı sorulmaktadır. Buna göre kurum hangisidir?

- A) Dârüşşifâ
- B) Arasta
- C) Kervansaray
- D) İmarethane
- E) Bedesten

6. **Hârizmî**

Cebir alanındaki eseriyle tanınan bir bilgin, adı bugün bir bilişim terimine kaynaklık etmiştir. Bu bilginin çalışma alanı aranmaktadır. Buna göre Hârizmî hangi alanda öne çıkmıştır?

- A) Tıp
- B) Matematik ve astronomi
- C) Mimarlık
- D) Coğrafya keşifleri
- E) Müzik

7. **el-Kânûn fi't-Tıb**

Yukarıdaki eser yüzyıllarca Avrupa üniversitelerinde ders kitabı olarak okutulmuştur. Eserin alanı sorulmaktadır. Buna göre bu eser hangi alandadır?

- A) Astronomi
- B) Coğrafya
- C) Tıp
- D) Optik
- E) Kimya

8. **Görme olayının açıklanması**

Bir bilgin, görmenin gözden çıkan ışınlarla değil, cisimlerden göze gelen ışıkla gerçekleştiğini göstermiştir. Bu çalışmanın alanı aranmaktadır. Buna göre alan hangisidir?

- A) Optik
- B) Cebir
- C) Tarih
- D) Edebiyat
- E) Botanik

9. **Dünya'nın çevresinin ölçülmesi**

Bir bilgin matematiksel yöntemlerle Dünya'nın çevresini hesaplamış, ayrıca coğrafya ve astronomi alanında eserler vermiştir. Bu çalışmaların gösterdiği yaklaşım sorulmaktadır. Buna göre hangisi doğrudur?

- A) Bilgi yalnız aktarımla elde edilmiştir
- B) Gözlem ve ölçüme dayalı bir yöntem benimsenmiştir
- C) Yalnız kitaplardan alıntı yapılmıştır
- D) Hesaplama hiç kullanılmamıştır
- E) Doğa incelemesi reddedilmiştir

10. **Semerkant Rasathanesi**

Semerkant'ta kurulan rasathanede yıldız ve gezegen konumları uzun süre gözlenmiştir. Rasathanenin işlevi aranmaktadır. Buna göre bu kurum ne yapar?

- A) Hastaları tedavi eder
- B) Ticaret kervanlarını korur
- C) Gök cisimlerini gözleyerek astronomi verisi üretir
- D) Vergi kayıtlarını tutar
- E) Yol ve köprü yapar

11.

Kurum	İşlevi
Medrese	eğitim
Dârüşşifâ	sağlık ve tıp eğitimi
Rasathane	?

Tabloda İslam medeniyetindeki bazı kurumlar ve işlevleri eşleştirilmiştir. Soru işaretiyle gösterilen işlev sorulmaktadır. Buna göre bu işlev hangisidir?

- A) Ticaret
- B) Konaklama
- C) Gök gözlemi ve astronomi
- D) Yemek dağıtımı
- E) Su dağıtımı

12. **Vakıf kurumu**

Medrese, dârüşşifâ ve kütüphanelerin uzun yıllar ayakta kalmasını sağlayan bir mali düzen bulunmaktadır. Bu düzenin adı aranmaktadır. Buna göre kurum hangisidir?

- A) Vakıf
- B) Lonca
- C) Divan
- D) Tımar
- E) Kervan

13. **Çeviri hareketi**

İslam dünyasında farklı medeniyetlere ait bilim eserleri yoğun biçimde çevrilmiştir. Bu çalışmanın bilime katkısı sorulmaktadır. Buna göre çeviri hareketi ne sağlamıştır?

- A) Bilimsel birikimin aktarılmasını ve üzerine yeni çalışmaların eklenmesini
- B) Eski bilgilerin tümüyle yok edilmesini
- C) Yalnız edebî eserlerin çoğaltılmasını
- D) Bilim çalışmalarının durmasını
- E) Kütüphanelerin kapanmasını

14. Fâtır suresi 27-28. ayetler

Adı geçen ayetlerde dağların, bitkilerin ve canlıların renk çeşitliliğine dikkat çekilmekte, bilenlerin bu çeşitlilikten ders çıkaracağı bildirilmektedir. Ayetlerin verdiği mesaj sorulmaktadır. Buna göre mesaj nedir?

- A) Doğanın incelenmemesi gerektiği
- B) Doğadaki çeşitliliğin üzerinde düşünülmesi ve bilginin değerli olduğu
- C) Renklerin önemsiz olduğu
- D) Yalnız dağların incelenmesi gerektiği
- E) Gözlemin yanıltıcı olduğu

15. Akıl ve vahiy

İslam düşüncesinde akıl ile vahyin ilişkisi tartışılmaktadır. Yaygın kabul gören yaklaşım aranmaktadır. Buna göre hangisi doğrudur?

- A) Akıl tümüyle geçersizdir
- B) Vahiy hiç gerekli değildir
- C) Akıl ve vahiy birbirini tamamlayan iki bilgi kaynağıdır
- D) İkisi de aynı yöntemi kullanır
- E) Akıl yalnız ticarete kullanılır

16. Kâğıt üretiminin yayılması

Kâğıt üretiminin İslam dünyasında yaygınlaşması bilim çalışmalarını etkilemiştir. Bu etki sorulmaktadır. Buna göre kâğıt ne sağlamıştır?

- A) Eserlerin çoğaltılmasını ve bilginin hızla yayılmasını
- B) Kitap yazımının durmasını
- C) Kütüphanelerin kapanmasını
- D) Eğitimin yalnız sözlü sürmesini
- E) Çevirilerin durdurulmasını

17. Bilimin ahlaki sorumluluğu

Bilimsel bilginin kullanımıyla ilgili sorumluluk tartışılmaktadır. Bu tartışmanın konusu aranmaktadır. Buna göre hangi soru sorulur?

- A) Bilginin nasıl saklanacağı
- B) Bilginin kime satılacağı
- C) Bilginin insan ve doğa yararına mı yoksa zararına mı kullanılacağı
- D) Bilginin hangi dilde yazılacağı
- E) Bilginin kaç sayfa olacağı

18.

Bilgin	Öne çıktığı alan
Hârizmî	matematik
İbn Sînâ	tıp
İbn Heysem	?

Tabloda bazı bilginler ve alanları eşleştirilmiştir. Soru işaretiyle gösterilen alan istenmektedir. Buna göre bu alan hangisidir?

- A) Tarih
B) Coğrafya
C) Müzik
D) Optik
E) Mimarlık

19.

Sınıf tartışması

Bir öğrenci "bilim gelişince dine gerek kalmaz" derken arkadaşı "ikisi ayrı soruları yanıtlar" demektedir. Tartışmanın doğru değerlendirmesi sorulmaktadır. Buna göre hangisi söylenebilir?

- A) Birinci öğrenci haklıdır
B) İkinci öğrencinin yaklaşımı iki alanın soru ve yöntem farkını doğru saptar
C) İki alan da aynı soruyu sorar
D) Bilim ahlaki değer üretir
E) Din deney yapar

20.

Kütüphanelerin çoğalması

İslam şehirlerinde cami, medrese ve saray yanında kütüphaneler kurulmuştur. Bu kurumların bilime katkısı aranmaktadır. Buna göre kütüphaneler ne sağlamıştır?

- A) Eserlerin korunmasını ve araştırmacıların bilgiye erişimini
B) Eserlerin yok edilmesini
C) Eğitimin durmasını
D) Çevirilerin yasaklanmasını
E) Yazının unutulmasını

İslam ve Bilim — Cevap Anahtarı

1. A	2. B	3. C	4. D	5. A	6. B	7. C	8. A	9. B	10. C	11. C	12. A
13. A	14. B	15. C	16. A	17. C	18. D	19. B	20. A				